

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1735/2023
10.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Зора Бјекић, адвокат из ..., против тужених-противтужилаца ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Милић, адвокат из ... и туженог ДД из ..., чији је пуномоћник Жељко Томић, адвокат из ..., ради утврђења по тужби и по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1894/22 од 27.10.2022. године, у седници одржаној 10.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1894/22 од 27.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 53523/2021 од 28.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог којим је тражио да суд утврди и то: да су ништави уговори о купопродаји закључени 12.05.2011. године и 16.07.2010. године између "Радан" д.о.о. ... и тужених као противни позитивним прописима и фиктивни; да је ЂЂ из ... власник непокретности уписаних у ЛН ... КО ... и то: стана бр. 15 на петом спрату у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ..., улаз 16/ц, површине 70,00 м2, спратности Су+П+4 у ... у Ул. ... бр. 16, 16/а, 16/б, 16/ц и 16/д, саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м2; стана бр. 16 на петом спрату у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ..., улаз 16/д, површине 58,00 м2, спратности Су + П + 4 у ... у Ул. ..., саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м2 и стана бр. 17 у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ..., улаз 16/д, површине 101,00 м2, у вишестамбеној згради, спратности Су + П + 4 у ... у Ул. ... бр. 16, 16/а, 16/б, 16/ц и 16/д, саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м2, што сту тужени дужни да признају и трпе да се на основу ове пресуде у власничким и поседовним књигама изврши пренос-упис права власништва са имена тужених од 1-3 на име ЂЂ на непокретностима уписаним у ЛН ... КО ... и то на стану бр. 15 на петом спрату у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ... улаз 16/ц, површине 70,00 м2, спратности Су + П + 4 у ... у Ул. ... 16, 16/а, 16/б, 16/ц и 16/д, саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м2, власништво ББ у целости (1/1); на стану бр. 16 на петом спрату у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ... 16, улаз 16/д, површине 58,00 м2, спратности Су + П + 4 у ... у Ул.

... 16, 16/а, 16/б, 16/ц и 16/д, саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м² власништво ДД у целости (1); и на стану бр. 17 у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ... бр. 16, улаз 16/д, површине 101,00 м², у вишестамбеној згради, спратности Су + П + 4 у ... у Ул. ... бр. 16, 16/а, 16/б, 16/ц и 16/д, саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м² власништво ББ, у целости (1/1), те да се обавезу тужени да тужиоцу накнаде трошкове поступка. Ставом другим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужених-противтужилаца којим траже да се утврди да је уговор о зајму од 28.11.2008. године закључен између АА из ... као зајмодавца и ДОО "Радан ...", као зајмопримца за износ од 500.000 евра, а оверен код Општинског суда у Темерину 01.12.2008. године под бр. Ов 12984/2008, ништав и да се обавезе тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог туженог ББ да суд делимично укине привремену меру коју је одредио Виши суд у Новом Саду решењем Гж 1770/2017 од 21.04.2017. године у ставу 1 и то у делу непокретности уписане у ЛН ... КО ..., стан бр. 17 у стамбеној згради за колективно становање у Ул. ..., улаз 16/д, површине 101,00 м², у вишестамбеној згради, спратности Су + П + 4 саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м² власништво ББ у целости (1/1). Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом ДД накнади трошкове парничног поступка у износу од 340.200,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев туженог ДД да се тужилац обавезе да законску затезну камату на трошкове парничног поступка исплати од дана пресуђења па до дана извршности пресуде. Ставом седмим изреке, тужилац и тужени 1, 2 и 4 сnose своје трошкове поступка. Ставом осмим изреке, одбијен је захтев тужених 1, 2 и 4 за ослобађање од плаћања судских такси.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1894/22 од 27.10.2022. године, ставом првим изреке, жалбу тужиоца – противтуженог одбио, а жалбу тужених – противтужилаца делимично усвојио, а делимично одбио, па је преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П 53523/21 од 28.04.2022. године, у делу којим је одбијен противтужбени захтев, тако што је утврдио да је ништав уговор о зајму од 28.11.2008. године, закључен између АА као зајмодавца и ДОО "Радан ...", као зајмопримца, оверен код Општинског суда у Темерину 01.12.2008. године, под бр. Ов 12984/08 у делу члана 4. Уговора којим је уговорено да зајмодавац јемчи враћање износа зајма уговореног тим уговором, стана бр. 16, површине 58,00 м², стана бр. 17 површине 99,00 м², који се налазе на петом спрату - надоградњи колективне стамбене зграде у Ул. ... у ..., саграђеној на к.п. бр. ... КО ..., стана бр. 17, површине 69,52 м² који се налази на петом спрату – надоградњи колективне стамбене зграде у Ул. ... у ..., саграђеној на к.п. бр. ... КО ... и стана бр. 15 површине 68,05 м² који се налази на петом спрату – надоградњи колективне стамбене зграде у Ул. ... у ..., саграђеној на парцели ... КО ..., на којим је вангрутовни власник, те да се зајмодавац обавезује да у случају немогућности враћања зајма у року уговореном тим уговором истог дана, односно 28.11.2008. године пренесе у својину зајмодавцу станова описане у претходном ставу овог члана и у делу којим је одлучено о предлогу за делимично укидање привремене мере, тако што је тај предлог туженог ББ усвојен и привремена мера коју је одредио Виши суд у Новом Саду решењем Гж 1770/17 од 21.04.2017. године, укинута у делу који се односи на непокретности уписане у ЛН ... КО ..., стан бр. ... у стамбеној згради за колективно становање, спратности Су + П + 4 у Ул. ... улаз 16д, површине 101,00 м², саграђеној на парцели бр. ... КО ..., површине 12 ари и 67 м² у власништву ББ, као и у делу одлуке о трошковима поступка у протесном односу тужиоца – противтуженог и тужених-

противтужилаца, тако што је обавезан тужилац-противтужени да туженима-противтужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 598.500,00 динара, а у случају доцње, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, у преосталом делу којим је одлучено о тужбеном захтеву, противтужбеном захтеву и трошковима поступка у процесном односу тужиоца и туженог ДД, првостепена пресуда је потврђена. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца-противтуженог и тужени-противтужилаца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац-противтужени је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а наводима ревизије ревидента неосновано се указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. тог Закона, учињене у поступку пред другостепеним судом, јер је другостепена пресуда донета у седници већа разматрањем свих релевантних жалбених навода парничних странака и правилном применом одредбе члана 390. и 394. тачка 4. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, покојни ЂЂ, бив.из ... је био власник и директор ДОО "Радан" из Тужени ББ је његов син, тужена ВВ кћерка а тужена ГГ, супруга сада покојног ЂЂ. Тужени ББ и ВВ су били запослени у ДОО "Радан" од 2006. године до почетка стечајног поступка над тим привредним друштвом, тако што ББ био лице овлашћено за заступање тог привредног друштва, док је ВВ радила на пословима продаје и маркетинга и била овлашћена за закључење уговора. Тужена ВВ је била запослена у ДОО "Радан" на пословима у ... ЂЂ је преминуо 24.11.2014. године, а у оставинском поступку који је иза њега вођен, правноснажним решењем од 24.06.2015. године, утврђено је да његову заоставштину чини имовина која се састоји од револвера марке "Ц-застава", па је за наследницу оглашена тужена ВВ. Тужилац и ЂЂ су се познавали дуже од 20 година, у ком периоду су се дружили и посећивали. У својству зајмодавца, тужилац је ЂЂ, као зајмопримцу, позајмио 29.05.2005. године 82.500 евра без камате, а 07.11.2005. године 55.000 евра, без камате. Потом је 04.11.2008. године, ЂЂ позајмио од тужиоца и износ од 49.600 евра, о чему је сачињена потврда, па је ЂЂ измирио обавезе према тужиоцу из свих наведених уговора о зајму. Тужилац као зајмодавац и ДОО "Радан" из ..., кога је заступао директор и власник ЂЂ, у својству зајмопримца, закључили су 28.11.2008. године предметни уговор о зајму на износ од 500.000 евра, без камате, са роком враћања до годину дана. Зајмопримац је јемчио враћање износа зајма становима: бр. 16 површине 58 м²; бр. 17 површине 99 м², који се налазе на петом спрату зграде у Ул. ... у ... и бр. 17 површине 69,52 м², који се налази на петом спрату у Ул. ..., као и станом бр. 15 површине 68,05 м² који се налази на петом спрату у Ул. ..., на којима је вангрунтови власник, па се обавезао да у случају немогућности враћања зајма, у уговореном року, истог дана, односно 28.11.2009. године, пренесе у својству зајмодавцу те станове. Уговор је потписан од

стране тужиоца и ЂЂ, у својству директора, и оверен је печатом ДОО "Радан" ... Тужилац је предао ЂЂ износ од 500.000 евра истог дана када је уговор оверен, а предметни зајам узет је како би био коришћен ради ликвидности ДОО "Радан" ... ЂЂ позајмљени износ није уплатио на рачун предузећа, због чега је, по предлогу тужиоца, против ЂЂ вођен кривични поступак пред Вишим судом у Новом Саду. На основу судског поравнања које је закључено 10.12.2010. године, ДОО "Радан" из ... и ЂЂ су се обавезали да солидарно исплате тужиоцу, по основу уговора о зајму од 28.11.2008. године овереног под бр. Ов 12984/2008 од 01.12.2008. године, износ од 500.000 евра у шест рата и то 20.000 евра најкасније до 15.04.2012. године, 80.000 евра најкасније до 15.10.2011. године, 100.000 евра најкасније до 15.10.2012. године, 100.000 евра најкасније до 15.10.2013. године, 100.000 евра најкасније до 15.10.2014. године и 100.000 евра најкасније до 15.10.2015. године, а за случај задоцњења било које рате да су дужни да тужиоцу целокупни дуг солидарно исплате у наредном року од 30 дана од дана задоцњења са домицилном каматом од дана падања у доцњу, па до коначне исплате. Између ДОО "Радан" из ..., у својству продавца и туженог ДД у својству купца, закључен је уговор о купопродаји 16.07.2010. године, који за предмет има стан бр. 16 у Ул. ... на петом спрату у површини од 58,00 м², чији је продавац вангрунтови власник, за купопродајну цену од 3.220.000,00 динара. При закључењу тог уговора ДОО "Радан" је заступао тужени ББ на основу овлашћења које је издао ЂЂ, а које се односило само на закључење тог уговора. Уговор је оверен пред Основним судом у Новом Саду 16.07.2010. године, а истог дана је, након овере уговора, тужени ББ предао кључеве од стана брату туженог ДД. Купопродајну цену за предметни стан отац и брат туженог ДД предали су ЂЂ у његовој канцеларији, а износ за исплату купопродајне цене сакупила је породица туженог ДД као и он сам, јер се у том периоду бавио пољопривредом и помагао брату при обради земље. ДОО "Радан" ... је 16.07.2010. године издало потврду бр. 1607 у којој је наведено да је ДД у целости измирио обавезе према том привредном друштву по основу купопродајног уговора од 16.07.2010. године и да нема правних сметњи да некретнину преведе и укњижи на своје име. Тужени ДД, његова мајка, баба и брат су се уселили у предметни стан, где и сада живе, а тужени ДД је у катастру непокретности уписан као власник тог стана. Између ДОО "Радан" из ..., у својству продавца и туженог ББ, као купца, закључен је уговор о купопродаји 12.05.2011. године, који за предмет има стан бр. 17 на петом спрату у Ул. ..., површине 68,5м², чији је вангрунтови власник продавац, за уговорену купопродајну цену од 3.200.000,00 динара. При закључењу овог уговора ДОО "Радан" је заступала тужена ВВ на основу овлашћења које је издао ЂЂ, а које се односило само на закључење овог уговора, који је оверен 13.05.2011. године. Одмах по овери, тужени ББ је ушао у посед тог стана и у њему становао наредних шест месеци, након чега се преселио у стан који се налази у истом стамбеном објекту у улазу 16д стан бр. 17, површине 101,13 м², који је био предмет уговора о купопродаји од 24.08.2005. године, закљученог између ДОО "Радан" као продавца и туженог ББ, као купца, у ком стану и данас живи и на коме је уписан као власник. На основу потврде ДОО "Радан" ... од 12.05.2011. године, ББ је у целости исплатио цену по закљученом уговору о купопродаји. Уговором о купопродаји закљученим између ДОО "Радан" из ..., у својству продавца и тужене ВВ, као купца, 12.05.2011. године, тужена је купила стан бр. 15, на петом спрату зграде у ..., у Ул. ..., површине 68,5м² за уговорену купопродајну цену од 3.120.000,00 динара. При закључењу тог уговора ДОО "Радан" је заступао ББ на основу овлашћења које је издао ЂЂ а које се односило само на закључење тог уговора, који је оверен 13.05.2011. године. Тужена ВВ је ушла у посед предметног стана, у ком је живела до 2016. године, када се одселила за ... Након смрти

ЂЂ, тужена ГГ чешиће борави у том стану заједно са туженом ВВ, а од кад се тужена ВВ одселила за ..., тужена ГГ повремено користи тај стан. Тужена ВВ је у катастру непокретности уписана као власник тог стана са уделом од 1/1, а према сачињеној потврди од 12.05.2011. године од стране ДОО "Радан" ..., следи да је ВВ купопродајну цену за тај стан у целости исплатила. Станови који су предмет купопродајних уговора од 16.07.2010. године и 12.05.2011. године изградило је привредно друштво ДОО "Радан" ..., које је било инвеститор и извођач радова, као и власник свих станова. Решењем Привредног суда у Новом Саду Ст 489/2011 од 18.03.2011. године, покренут је претходни стечајни поступак над ДОО "Радан" из ..., а решењем истог суда од 15.06.2011. године отворен је стечајни поступак над тим предузећем. ДОО "Радан" није измирило своје обавезе према тужиоцу по основу уговора о зајму од 28.11.2008. године, а ЂЂ је тужиоцу на име враћања зајма, „на руке“, исплатио износ од 10.000 евра. Тужилац је 05.09.2011. године поднео предлог за извршење Основном суду у Новом Саду, Судска јединица у Врбасу против ЂЂ на основу извршне исправе – судског поравнања од 10.12.2010. године, ради наплате потраживања у износу од 490.000 евра са домицилном каматом од 16.05.2011. године. Решењем о извршењу, извршни суд је одредио предложено извршење, па су у извршном поступку тужиоцу предате покретне ствари ЂЂ у вредности од око 10.-15.000 евра. Тужиоцу је у стечајном поступку вођеним над ДОО "Радан" признато потраживање по правном основу судског поравнања, закљученом пред Вишим судом у Новом Саду у предмету П 230/10 од 10.12.2010. године у износу од 49.452.300,00 динара. У стечајном поступку, на захтев тужених ДД, ББ и ВВ, као извршних поверилаца, излучени су станови који су били предмет купопродајних уговора које су ти тужени закључили са ДОО "Радан" 16.07.2010. године и 12.05.2011. године. Решењем Привредног суда у Новом Саду Ст 489/2011 од 11.03.2013. године, закључен је стечајни поступак над ДОО "Радан" ..., па је то привредно друштво брисано из Регистра 29.03.2013. године. У стечајном поступку тужилац је поднео пријаву за излучење спорних станова који су дати као гаранција за враћање зајма у износу од 500.000 евра, али његов захтев није прихваћен, о чему је тужиоца обавестио стечајни управник 23.03.2012. године. Тужичево потраживање у износу од 49.452.300,00 динара, по пријави од 20.07.2011. године, признато је у целости Закључком о коначној листи потраживања од 19.10.2011. године. Привредни суд у Новом Саду је 24.12.2012. године донео решење о главној деоби стечајне масе у предмету Ст 489/11 над стечајним дужником ДОО "Радан" ..., па је тужиоцу, као повериоцу трећег исплатног реда исплаћен износ од 401.667,90 динара, а није намирен за износ од 49.050,632,10 динара. Стечајни поступак над дужником обустављен је решењем од 30.07.2014. године, које је правноснажно 08.08.2014. године. Служба за катастар непокретности Нови Сад 2 донела је 12.10.2011. године решење којим је дозвољен, у ЛН бр. ... КО ..., упис права својине у корист ДОО "Радан" ..., са делом поседа 1/1 на новоизграђеним становима, између осталог и овде спорним становима, па је током 2012. године дозвољен упис права својине на посебним деловима зграде према садржини закључених купопродајних уговора од 16.07.2010. године и 12.05.2011. године. Тужени ББ је у другој половини 2012. године продао стан бр. 17 у Ул. ... на петом спрату, површине 68,5м².

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца одбио, налазећи да спорни купопродајни уговори нису фиктивни и тиме противни природним прописима, јер су купци, према приложеној потврди продавца, исплатити купопродајну цену, ушли у посед купљених станова и код надлежне катастарске службе реализовали упис свог права својине. Уговори су

закључени у писменој форми, потписани од стране уговарача, оверени печатом продавца и оверени су, па због тога првостепени суд налази да се ради о пуноважним правним пословима. На основу одредбе члана 119, 122, 123, 124. и 128. Закона о стечају, првостепени суд је закључио да је тужилац имао могућност да у стечајном поступку поднесе тужбу за побијање правних радњи стечајног дужника, што он није учинио у прописаном року. Противтужбени захтев тужених-противтужилаца првостепени суд је одбио, налазећи да уговор о зајму од 28.11.2008. године није ништав правни посао, пошто тужени-противтужиоци нису доказали да се ради о зеленашком правном послу, имајући у виду да из садржине тог Уговора и касније закљученог Поравнања не произлази да је уговорена зеленашка камата. Предлог тужених-противтужилаца за укидање привремене мере, првостепени суд је одбио, налазећи да је уговор о зајму од 28.11.2008. године предвидео, као средство обезбеђења, пренос права својине на стану бр. 17 у стамбеној згради у Ул. ..., због чега нема основа за укидање те мере.

Другостепени суд је жалбу тужиоца-противтуженог одбио и потврдио првостепену пресуду, у делу којим је одлучено о његовом тужбеном захтеву, налазећи да спорни станови никада нису били у својини ЂЂ, нити је он тим становима могао да располаже у корист тужиоца, већ је њима могло да располаже искључиво привредно друштво "Радан" д.о.о. ..., као инвеститор и ванкњижни власник, због чега последица евентуалне ништавости тих уговора, према члану 104. Закона о облигационим односима, не би могла да буде утврђење права власништва на прометованим становима у корист ЂЂ, јер он то право никада није имао, нити постоји основ по ком је могао да га стекне, а да се захтев за утврђење ништавости спорних купопродајних уговора тужиоца, последично везује за утврђење права својине у корист ЂЂ на становима који су били предмет уговарања, пошто је у тренутку закључења тих уговора тужилац имао доспела новчана потраживања према ЂЂ по основу закљученог судског поравнања од 10.12.2010. године. Међутим, и по мишљењу другостепеног суда, тужилац је имао могућност да у стечајном поступку користи право на подношење тужбе ради побијања правних радњи стечајног дужника, на основу одредбе члана 119.-130. Закона о стечају, али је рок за подношење такве тужбе истекао, јер је тужилац пропустио да издејствује да се у стечајну масу врати имовинска корист стечена по основу побијаног правног посла, што би, у случају усвајања његовог захтева, била последица према члану 130. Закона о стечају. Другим речима, по мишљењу другостепеног суда, тужилац је могао да побија спорне купопродајне уговоре само у стечајном поступку, јер се правне последице успешног побијања могу реализовати према члану 130. Закона о стечају, само у том поступку и у односу на све стечене повериоце, тако што правне радње губе дејство према стечајној маси, па је због тога, по мишљењу другостепеног суда, тужбени захтев тужиоца правилно одбијен. Другостепени суд је жалбу тужених-противтужилаца делимично усвојио, тако што је преиначио првостепену пресуду у делу којим је одбијен противтужбени захтев и утврдио да је предметни уговор о зајму од 28.11.2008. године ништав у делу којим је уговорено да зајмодавац јемчи враћање износа зајма уговореног тим уговором становима који се налазе на петом спрату - надоградњи колективне стамбене зграде у Ул. ... у ..., тако што ће ти станови у случају немогућности враћања зајма у уговореном року, бити пренети у својину зајмодавцу, налазећи да је такво уговарање супротно одредби члана 13. став 1. тачка 2. Закона о хипотеци, којим је прописано да је ништава одредба Уговора о хипотеци на основу које, ако дуг не буде исплаћен о доспелости, непокретност по одређеној или унапред одређеној цени, прелази у својину повериоца или трећег лица. По мишљењу

другостепеног суда, у конкретном случају, одредба члана 4. Уговора о зајму има природу уговора о хипотеци, на коју се односи наведена законска одредба и због тога је та одредба предметног уговора о зајму, ништава.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима је ништав, ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију, или ако закон, у одређеном случају не прописује што друго. Привидан уговор нема дејства међу парничним странкама на основу одредбе члана 66. став 1. истог Закона. Привидност уговора не може се истицати према трећем савесном лицу на основу става 3. одредбе члана 66. Закона о облигационим односима.

Побијање правних радњи стечајног дужника прописано је у Глави VIII Закона о стечају ("Службени гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 – Одлука УС 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), тако што на основу одредбе члана 119. став 1., правне послове и друге правне радње закључене, односно предузете пре отварања стечајног поступка, којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као и правне послове и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај (у даљем тексту: погованање поверилаца), могу побијати стечајни управник у име стечајног дужника и повериоци, у складу са одредбама овог Закона. Побијање се може вршити од дана отварања стечајног поступка до дана одржавања рочишта за главну расправу (став 4.). На основу одредбе члана 128. истог Закона, правни послови и правна радња стеченог дужника побијају се тужбом. Одредбом члана 129. Закона о стечају, прописане су странке у поступку побијања, тако што се тужба подноси против лица са којим је правни посао закључен, односно према коме је правна радња предузета (у даљем тексту: противник побијања) и против стечајног дужника, ако у његово име тужбу није поднео стечајни управник (став 2.). Дејства побијања прописана су одредбом члана 130. Закона о стечају, тако што ако захтев за побијање правног посла или друге правне радње буде правноснажно усвојен, побијани правни посао, односно правна радња немају дејство према стечајној маси, а противник побијања је дужан да у стечајну масу врати сву имовинску корист стечену на основу побијаног посла или друге радње.

Закон о хипотеци ("Службени гласник РС", бр. 115/2005, 60/2015, 63/2015 – Одлука УС, 83/2015), у одредби члана 13. став 1. прописује да је ништава одредба уговора о хипотеци на основу које је, ако дуг не буде исплаћен о доспелости: 1) поверилац може да прода непокретност супротно одредбама овог закона; 2) непокретност по неодређеној или унапред одређеној цени прелази у својину повериоца или трећег лица.

У конкретном случају, предметни уговори о купопродаји закључени 12.05.2011. године и 16.07.2010. године између "Радан" д.о.о. ..., у својству продавца и тужених, у својству купаца, нису ништави правни послови, у смислу одредбе члана 103. Закона о облигационим односима, јер су закључени у законом прописаној форми између продавца који је предметне станове изградио и био њихов власник и тужених у својству купаца који су исплатили продавцу купопродајну цену и у станове се уселили.

ЂЂ није био власник тих станова, нити је он тим становима располагао, па тужилац неосновано тражи утврђење права власништва над тим становима у корист ЂЂ, посебно када се има у виду да је ЂЂ преминуо 24.11.2014. године, што искључује могућност да он буде титулар права и обавеза. Уговор о зајму од 28.11.2008. године је ништав у одредби члана 4., којом је уговорена обавеза зајмопримца да, у случају немогућности враћања зајма у уговореном року, пренесе у својину зајмодавцу станове наведене у тој одредби уговора, јер је супротан одредби члана 13. став 1. тачка 2. Закона о хипотеци, како је правилно закључио другостепени суд.

Наводима ревизије ревидента о томе да је он предузео "низ правних радњи да од ДОО "Радан" и од пок. ЂЂ наплати своје потраживање" тако што је пријавио потраживање у стечајном поступку, тражио излучење станова, противио се излучењу истих у корист тужених, поднео тужбу Вишем суду за наплату свог потраживања, поднео кривичну пријаву и покренуо кривични поступак против ЂЂ и тужених због кривичног дела преваре, те покушао у извршном поступку да наплати своје потраживање, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Побиање правних радњи стечајног дужника прописано је у одредби Главе VIII Закона о стечају, тако што се тужба подноси против лица са којим је правни посао закључен и против стечајног дужника, на основу одредбе члана 129. став 2. тог Закона. Дејство побијања је у томе да побијани правни посао нема дејство према стечајној маси, тако што је противник побијања дужан да у стечајну масу врати сву имовинску корист стечену на основу побијаног правног посла или друге радње, на основу одредбе члана 130. Закона о стечају. Тужилац није поднео такву тужбу, већ је неосновано тражио утврђење ништавости предметних правних послова и упис права власништва на становима који су предмет тих правних послова у корист преминулог лица, које не може да буде титулар права и обавеза, нити постоји основ по ком је то лице, за живота, било у могућности да та права стекне. Због тога, ревидент неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Наводи ревизије ревидента о погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању у погледу правне природе уговора који су предмет његовог тужбеног захтева су без утицаја на одлучивање, јер је другостепени суд одбио његову жалбу и потврдио првостепену пресуду у делу којим је одлучено о тужбеном захтеву, а ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања на основу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. овог закона, што у односу на тужбени захтев тужиоца-противтуженог, није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153., 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић